

ABREVIERI

- AA – Archäologischer Anzeiger des Deutschen Archäologischen Instituts, Berlin.
- ABSA – Annual of the British School of Archaeology at Athens, Londra – Atena.
- Acme – Acme. Anali della Facoltà di Filosofia e Lettere dell' Università Statale di Milano, Milano.
- ActaArchCarp – Acta Archaeologica Carpathica, Cracovia.
- ActaArchHung – Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae, Budapest.
- ActaMM – Acta Moldaviae Meridionalis, Vaslui.
- ActaMN – Acta Musei Napocensis, Cluj
- ActaMP – Acta Musei Porolissensis, Zalău.
- AEspA – Archivo Español de Arqueología, Madrid.
- AIM – Arheoložeskie Issledovanija v Moldavii, Chișinău.
- AKM – Arheologičeskaja Karta Moldavii, Chișinău.
- AMNG, I (=Pick) – B. Pick, *Die Antiken Münzen Nord-Griechenlands, I. Die Antiken Münzen von Dacien und Moesien 1*, Berlin, 1898.
- AMNG, II (=Pick, Regling) – B. Pick, K. Regling, *Die Antiken Münzen Nord-Griechenlands, I. Die Antiken Münzen. von Dacien und Moesien 2*, Berlin, 1910
- AnnIN – Annali. Instituto Italiano di Numismatica, Roma.
- Apulum – Apulum. Acta Musei Apulensis. Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia.
- Aquileia nostra – Aquileia nostra, Museo Archeologico Aquilea.
- ArchBulgarica – Archaeologija Bulgarica, Sofia.
- ArchHung – Archaeologia Hungarica, Budapest.
- ArchKorr – Archäologisches Korrespondenzblat, Mainz.
- ArheologijaKiev – Arheologija. Institut Arheologii, Kiev.
- ArheologijaSofia – Arheologija. Organ na Arheologičeskija Institut i Muzej, Sofia.
- ArheologijaSSSR – Arheologija SSSR. Svod Arheologičeskikh Istočnikov, Moscova.
- ArhMold – Arheologia Moldovei, Iași – Bucureşti.
- ArhVesnik – Arheološki Vestnik, Ljubljana.
- ARMSI – Academia Română. Memoriile Secțiunii Istorice, Bucureşti.
- ASGE – Arheologičeskij Sbornik Gosudarstvennogo Ermitaja, Leningrad.
- AthenMitt – Mitteilungen des (Kaiserl.) Deutschen Archäologischen Instituts, Athenische Abteilung, Berlin.
- AUB – Analele Universității din Bucureşti, Bucureşti.
- AvP – Altertümer von Pergamon.
- B(C)MI – Buletinul (Comisiunii) Monumentelor Istorice, Bucureşti.

- B'ΕλλΚερ – Β'Επιστημονική Συνάντηση για την ελληνιστική κεραμική: Χρονολογικά προβλήματα της ελλενιστικής, Ρόδος, 1989.
- BABesch – Bulletin van de Vereeniging tot Bevordering der Kennis van de Antieke Beschaving, Leida – Utrecht.
- Balcania – Balcania. Revue de l' Institut d' Etudes et Recherches Balcaniques, Bucureşti.
- BAR – British Archaeological Reports, Oxford.
- BayerVbl – Bayerische Vorgeschichtsblätter, München.
- BCH – Bulletin de Correspondance Hellénique, Atena – Paris.
- BerRGK – Bericht der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, Frankfurt am Main.
- BiblIP-A – Biblioteca istro-pontică, seria Arheologie (1), Institutul de Cercetări Eco-Muzeale, Tulcea.
- BICS – Bulletin of the Institute of Classical Studies of the University of London.
- BMC – H. Mattingly, *Coins of Roman Empire in the British Museum*, 6 vol., Londra, 1923 – 1962.
- BMC-Greek – A Catalogue of the Greek Coins in the British Museum, Londra, 1870.
- BOR – Biserică Ortodoxă Română. Buletinul Oficial al Patriarhiei Române, Bucureşti.
- BSNR – Buletinul Societății Numismatice Române, Bucureşti.
- BSRAA – Bulletin de la Société Royale d'Archéologique d'Alexandrie.
- Bull. AIESEE – Bulletin. Association Internationale d'Études du Sud-Est Européen.
- CAAN-T – Cercetări Arheologice în Aria Nord-Tracică, Bucureşti.
- CAB – Cercetări Arheologice în Bucureşti, Bucureşti.
- Caesaraugusta – Caesaraugusta. Publicaciones de la Cátedra José Galiay, Zaragoza.
- CAMNI – Cercetări Arheologice, Muzeul de Istorie al R.S. România / Muzeul Național de Istorie, Bucureşti.
- Carpica – Carpica, Muzeul de Istorie, Bacău.
- CCDJ – Cultură și civilizație la Dunărea de Jos, Călărași.
- CercetIstlași – Cercetări Istorice, Iași
- CIL – Corpus Inscriptionum Latinarum, 17 vol., Berlin, 1863 sqq.
- CLE – Carmina Latina Epigraphica, conlegit Fr. Buecheler, Lipsiae, 1895, 1897.
- CN – Cercetări Numismatice. Muzeul Național de Istorie, Bucureşti.
- CNA – Cronica Numismatică și Arheologică, Bucureşti
- Crawford – M.H. Crawford, *Roman Republican Coinage*, 2 vol., Cabridge, 1974.
- CreștCol – Creșterea colecțiilor. Caiet Selectiv de Informare. Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei Române, Bucureşti.
- Crisia – Crisia. Culegere de materiale și studii. Muzeul "Țara Crișurilor", Oradea.
- Δ'ΕλλΚερ – Δ'Επιστημονική Συνάντηση για την ελληνιστική κεραμική, Μυτιλήνη 1994, Αθήνα 1997.
- Dacia – Dacia. Recherches et Découvertes Archéologiques en Roumanie, Bucureşti.
- Dacia, N.S. – Dacia. Revue d'Archéologie et d'Histoire Ancienne, Bucureşti.
- DFSP – Drevnie Frakijcy v Severnom Pričernomor'e, Moscova.
- Diehl – Ernestus Diehl, *Instiptiones latinae christianae veteres*, I – III + Supplementum, Berolini 1925 – 1931.
- DIR – Documente privind Istoria României, 32 vol. Bucureşti, 1951– 1960.
- DissPann – Dissertationes Pannonicae, Budapest.

- DIVR – *Dicționar de istorie veche a României (Paleolitic – sec. X)*, ed. D. M. Pippidi, București, 1976.
- DOW – A. R. Bellinger și Ph. Grierson, *Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittmore Collection*, I (A. R. Bellinger, *Anastasius to Maurice*, 491 – 602, Washington, 1966); II: Ph. Grierson, *Phocas to Theodosius III* 602–717, Washington, 1968; III: Ph. Grierson, *Leo III to Nicephorus III* 717 – 1082, Washington, 1973;
- DRH – *Documenta Romaniae Historicae*, București.
- EAIVR – *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, 2 (D– L), ed. C. Preda, 1996, București.
- ECR – *Enciclopedia Civilizației Romane*, sub red. D. Tudor, 1982, București.
- Engel, Serrure – Engel, A., Serrure, R., *Traité de numismatique moderne et contemporaine*, Bologna, 1965, (reprint).
- EphemNap – Ephemeris Napocensis, Cluj.
- Grueber – H.A. Grueber, *Coins of the Roman Republic in the British Museum*, 3 vol., Londra, 1910 – 1970.
- H-C – Hutten-Czapski, E. 1958, *Catalogue de la collection de medailles et monnaies polonaises*, Graz.
- Herinek, 1972 – Herinek, L., *Österreichische Münzprägungen von 1657 – 1740*, I, Wien, 1972.
- Hill – Ph. V. Hill, *The Dating and Arrangement of the Undated Coins of Rome, A.D. 98 – 148*, Londra, 1970.
- IAK – Izvestija Arheologiceskoi Komisii, Sankt – Petersburg.
- Iatrus II – Iatrus-Krivina II. Ergebnisse des Ausgrabungen 1966 – 1973, Berlin, 1982.
- IGLR – Em. Popescu, *Inscriptiile Grecești și Latine din Secolele IV – XIII descoperite în România*, București, 1976.
- Iliria – Iliria, Studime dhe Materiale Arkeologijke, Tirane.
- IMFAN – Izvestija Moldavskogo Filiala Akademii Nauk SSSR, Chișinău.
- ISM I – D. M. Pippidi, *Inscriptiile din Scythia Minor grecești și latine*, I, *Histria și împrejurimile*, București, 1983.
- ISM II – I. Stoian, *Inscriptiile din Scythia Minor Grecești și Latine* II, *Tomis și teritoriul său*, București, 1987.
- ISM V – E. Doruțiu-Boilă, *Inscriptiile din Scythia Minor*, V, *Capidava – Troemis – Noviodunum*, București, 1980.
- Istros – Istros, Muzeul Brăilei, Brăila.
- IzvestijaŠumen – Izvestija na Narodnija Muzej, Šumen.
- IzvestijaBAD – Izvestija na Bălgarskoto Arheologichesko Družestvo, Sofia.
- IzvestijaMF – Izvestija Moldavskogo Filiala Academii Nauk SSSR, Chișinău.
- AN SSSR – Izvestija na Arheologičeskija Institut, Sofia.
- JDAI – *Jahrbuch des Deutschen Archäologischen Instituts*, Berlin.
- JRMES – *Journal of Roman Military Equipment Studies*, Londra.
- KölnerJahrb – Kölner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte, Köln.
- KSIA – Kratkie Soobščenija Instituta Arheologii Akademii Nauk SSSR, Moscova.
- KSIMK – Kratkie Soobščenija Instituta Istorii Material'noj Kul'tury Akademii Nauk SSSR, Moscova.
- LIMC – *Lezicon Iconographicum Mythologiae Classicae*, Zürich – München.

- LRBC – *Late Roman Bronze Coinage AD 324 – 498*, Part I: Ph.V. Hill și J.P.C. Kent, *The Bronze Coinage of the House of Constantine AD 324 – 346*; Part II: R. A. G. Carson și J. P. C. Kent, *Bronze Roman Imperial Coinage of the Later Empire AD 346– 498*, Londra, 1965.
- MagIst – Magazin Istorici, București.
- Materiale – Materiale și Cercetări Arheologice, București.
- MBR – C. Buzdugan, O. Luchian, C. Oprescu, *Monede și Bancnote Românești*, București, 1977.
- MemAntiq – Memoria Antiquitatis, Piatra Neamț.
- MIA – Materialy i Issledovanija po Arheologii SSSR, Moscova – Leningrad (St. Petersburg).
- Morrisson – C. Morrisson, *Catalogue des Monnaies Byzantines de la Bibliothèque Nationale*, I – II, 1970, Paris.
- Musaios – Buletinul științific al Muzeului Județean Buzău, Buzău.
- NAC – Numismatica e Antichità Classiche. Quaderni Ticinesi, Lugano.
- NC – Numismatic Chronicle, Londra.
- NCirc – Numismatic Circular, Londra.
- NNM – Numismatic Notes and Monographs, New York.
- PAINU – Probleme actuale ale istoriei naționale și universale. Culegere de studii și materiale, Chișinău.
- PamArh – Památki Archeologické, Praga.
- Pellicer i Brú – Pellicer i Brú, J., *Il Medio Duro*, Barcelona.
- Père (=N. P) – Père, N., *Osmanlıarda madenî paralar* (*Coin of the Ottoman Empire*), 1968, Istanbul.
- Peuce – Peuce, Studii și comunicări de istorie și arheologie, Muzeul “Delta Dunării” (din 1993 Institutul de Cercetări Eco-Muzeale), Tulcea.
- PF – Pergamenische Forschungen.
- Pirenæ – Pyrenæ. Departament de Prehistoria Historia Antiga i Arqueologia, Universidad de Barcelona.
- Pohl – Pohl, A. 1966, în Az Erem, 35 – 36.
- Pontica – Pontica, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța.
- Preda – Preda, C., *Partea I. Monedele grecești și macedonene (Considerații numismatice și istorice)*, în C. Preda și H. Nubar, *Histria*, III, *Descoperirile monetare 1914 – 1970*, 1973, București.
- PZ – Prähistorische Zeitschrift, Leipzig – Berlin.
- QTNAC – Quaderni ticinesi. Numismatica e antichità classiche, Lugano.
- RA – Revue Archéologique, Paris.
- RANarb – Revue Archéologique de Narbonnaise, Montpellier.
- RazPr – Razkopki i proučvanija, Sofia.
- RBN – *Revue belge de numismatique et de Sigillographie*, Bruxelles.
- RCRF – *Rei Cretariae Romanae Favtorvm, Acta 33*, ed. S. Zabehlicky-Scheffener, 1996, Abingdon.
- Reșetar II – Reșetar, M. 1925, *Dubrovacko Numizmatika*, 2, Belgrad – Zemun.
- RÉSEE – Revue des Études Sud-Est Européennes, București.
- RevIst – Revista Iсторică, București.
- RevMuz – Revista Muzeelor, București.

RHSEE	– Revue Historique Sud-Est Européen, Bucureşti.
RIC	– H. Mattingly, E. A. Sydenham, <i>Roman Imperial Coinage</i> , 10 vol., 1923 – 1994, Londra.
RIN	– Rivista Italiana di Numismatica e Scienze Affini, Milano.
RIR	– Revista Iсторică Română, Bucureşti.
RivStLig	– Rivista di Studi Liguri, Bordighera.
RLiÖ	– Der Römische Limes in Österreich, Viena.
RMM-M	– Revista Muzeelor și Monumentelor, seria Muzeu, Bucureşti.
RMM-MIA	– Revista Muzeelor și Monumentelor, seria Monamente Istorice și de Artă, Bucureşti.
RN	– Revue Numismatique, Paris.
Römmitt	– Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, Römische Abteilung, Heidelberg.
RRH	– Revue Roumaine d’Histoire, Bucureşti.
SA	– Sovetskaja Arheologija, Moscova.
SAI	– Studii și Articole de Istorie, Bucureşti.
Sargetia	– Sargetia. Acta Musei Devensis. Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva.
SCIV(A)	– Studii și Cercetări de Istorie Veche (și Arheologie), Bucureşti.
SCN	– Studii și Cercetări Numismatice, Bucureşti.
SMMIM	– Studii și Materiale de Muzeografie și Istorie Militară, Bucureşti.
StCl	– Studii Clasice, Bucureşti.
StComPiteşti	– Studii și Comunicări, Piteşti.
StComSibiu	– Studii și Comunicări, Muzeul Bruckenthal, Arheologie – Istorie, Sibiu.
Trudy IE SSSR	– Trudy Instituta Etnografii Akademii Nauk SSSR, Moscova – Leningrad.
Ucenye Zapiski	– Institut Istorii Jazyka i Literatury Moldavskogo, Filiala Akademii Nauk SSSR,
IIJL MF AN SSSR	Ucenye Zapiski, Chişinău.
Unger I	– Unger, Em., <i>Magyar Eremhatarozó. Ujkor</i> , I, 1958, Budapesta.
Unger II	– Unger, Em., <i>Magyar Eremhatarozó. Kozepkor</i> , II, 1960, Budapesta.
Valachica	– Valachica, Muzeul Județean Dâmbovița, Târgoviște.
World Coins	– Krause, Ch. L., Mishler, C., <i>World Coins – Standard Catalogue</i> , Iola, Wisconsin, 1985.